

ΟΙ 4 ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΕΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οδη η αλήθεια για το εμβόλιο

ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ των συμφωνιών που κλείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις φαρμακοβιομηχανίες

ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ του Κυριάκου Μητσοτάκη και του Βασίλη Κικίλια στα ευρωπαϊκά όργανα και ο ρόλος του καθηγητή Ηλία Μόσιαλου

Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ για δωρεάν διάθεση του εμβολίου από τον πρωθυπουργό

- ▶ **«ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ** να ζήσουμε με μέτρα για την ανάσχεση του κορωνοϊού μέχρι τα Χριστούγεννα», δηλώνουν ειδικοί επιστήμονες στην «R»
- ▶ **ΟΙ ΤΕΛΙΚΕΣ** αποφάσεις του υπουργείου Παιδείας για τον τρόπο οργάνωσης της σχολικής ζωής τη νέα χρονιά

☉ ΣΣΛ 15-21

Του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ**
 a.kontis@realnews.gr

Μέχρι τα τέλη του Οκτωβρίου αναμένεται να έχει ληφθεί η τελική απόφαση των αρμόδιων ευρωπαϊκών θεσμών για το λεγόμενο «εμβόλιο της Οξφόρδης», το οποίο δημιουργεί ελπίδες για την καταπολέμηση του κορωνοϊού. Οπως αποσαφηνίζουν πηγές από το υπουργείο Υγείας, η παραλαβή περίπου 3 εκατομμυρίων εμβολίων από τη χώρα μας θα γίνει μόνο στην περίπτωση που το εμβόλιο λάβει τις εγκρίσεις που απαιτούνται για την κυκλοφορία του, κάτι το οποίο δεν πρόκειται να συμβεί πριν από την πάροδο περίπου δύο μηνών. Παράλληλα, επισμαίνεται ότι η παρα-

Εντός του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου αναμένονται τα αποτελέσματα των προχωρημένων δοκιμών για άλλα τέσσερα εμβόλια

Αγώνας δρόμου μέχρι το τέλος Οκτωβρίου

λαβή αυτού του αριθμού εμβολίων από τη χώρα μας προβλέπεται από τη συμφωνία προαγοράς μεταξύ της Κομισιόν και των επιστημόνων που ανέπτυξαν το εμβόλιο. Τονίζεται, δε, ότι η συμφωνία αυτή δεν θα ισχύσει σε περίπτωση που το σκεύασμα των επιστημόνων της Οξφόρδης δεν επιτύχει στις δοκιμές των επόμενων 60 ημερών.

Από την πλευρά τους, οι επιστήμονες τηρούν συγκρατημένη αισιοδοξία για την κυκλοφορία του εμβολίου, μετά και τις πρόσφατες ανακοινώσεις. Το εμβόλιο φέρει την ονομασία AZD1222 και αναπτύχθηκε μετά τη συνεργασία μεταξύ επιστημόνων του γνωστού πανεπιστημίου και μεγάλης βρετανικής φαρμακευτικής εταιρείας. Από τον περασμένο Ιούλιο οι δοκιμές του σε 1.077 εθελοντές έφεραν ελπιδοφόρα αποτελέσματα, καθώς εκτιμήθηκε ότι το εμβόλιο οδηγεί στον σχηματισμό συγκεκριμένων αντισωμάτων τα οποία θωρακίζουν τον ανθρώπινο οργανισμό από τον κορωνοϊό, ενώ η Βρετανία έχει ήδη παραγγείλει 100 εκατομμύρια δόσεις από το εμβόλιο της Οξφόρδης.

Φάση 3

«Είναι απολύτως θετικό ότι έχουμε αυτή τη συμφωνία μεταξύ και της Κομισιόν με τους ερευνητές που ανέπτυξαν το εμβόλιο της Οξφόρδης. Πρέπει, όμως, να γνωρίζουμε ότι ακόμα και αν λάβουμε τις δόσεις που προβλέπονται, δεν θα έχουμε ανοσία», αναφέρει ο καθηγητής Ιατρικής και πρύτανης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θάνος Δημόπουλος**, εξηγώντας πως υπάρχουν συγκεκριμένες φάσεις ελέγχου και δοκιμών από τις οποίες θα πρέπει να διέλθει το εμβόλιο, προτού να δοθεί το «πράσινο φως» για τη μαζική παραγωγή του. Σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς, για να εγκριθεί ένα νέο εμβόλιο, θα πρέπει να περάσει από τέσσερις συνολικές φάσεις ελέγχου. Οι δύο πρώτες περιλαμβάνουν δοκιμές σε μικρό αριθμό φορέων του ιού, η τρίτη φάση, στην οποία βρίσκεται τώρα το εμβόλιο AZD1222, αφορά δοκιμές σε πολύ μεγάλο αριθμό ασθενών, μεταξύ των οποίων βρίσκονται και άτομα που έχουν νοσήσει βαρύτερα, ενώ η φάση 4 προβλέπει έρευνες ακόμα και κατά την κυκλοφορία του εμβολίου.

Σε δύο μήνες θα ληφθεί η τελική απόφαση για το εμβόλιο της Οξφόρδης. Στο 60% θα κυμανθεί η αποτελεσματικότητά του, λέει ο πρύτανης του ΕΚΠΑ και καθηγητής Ιατρικής, **Θάνος Δημόπουλος**

«Βάσει της συνεργασίας της Κομισιόν με το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και τη φαρμακευτική εταιρεία, όταν θα υπάρξει πλειάδα επιστημονικών δεδομένων και όταν τα δεδομένα αυτά έρθουν σε γνώση των ελεγκτικών μηχανισμών που υπάρχουν, τότε θα μπορούμε να έχουμε τη διάθεση ενός σημαντικού αριθμού εμβολίων, που θα μας αποσταλούν τμηματικά. Τα σχετικά δεδομένα είναι προγραμματισμένο να παρασχεθούν σε περίπου δύο μήνες», εξηγεί ο Θ. Δημόπουλος, ο οποίος ωστόσο τονίζει ότι το εμβόλιο δεν είναι πανάκεια. Σύμφωνα με τον πρύτανη του ΕΚΠΑ, το AZD1222 δεν θα επαρκεί για τον εμβολιασμό του συνόλου του πληθυσμού, ούτε θα έχει πολύ υψηλά ποσοστά αποτελεσματικότητας.

Τα δύο δεδομένα

«Για να πούμε ότι έχουμε ανοσία στον κορωνοϊό, πρέπει να ισχύσουν ταυτόχρονα δύο δεδομένα. Πρώτον, θα πρέπει η αποτελεσματικότητα του εμβολίου να είναι σε ποσοστό από 70% και άνω. Το δεύτερο είναι ότι θα πρέπει να εμβολιαστεί το σύνολο του πληθυσμού. Οπως αντιλαμβανόμαστε εύκολα, είναι αδύνατον να έχουμε και τους δύο παράγοντες φέτος τον χειμώνα», δηλώνει ο Θ. Δημόπουλος. «Η αποτελεσματικότητα του εμβολίου θα είναι πάνω από το 50%, διότι οι αρμόδιες ευρωπαϊκές Αρχές έχουν τονίσει ότι δεν θα εγκρίνουν κανένα εμβόλιο με αποτελεσματικότητα κάτω από αυτό το ποσοστό. Ομως θεωρείται ότι η αποτελεσματικότητα του εμβολίου θα είναι το πολύ έως και

60%. Πρόκειται για ένα πολύ καλό ποσοστό, αλλά όχι αυτό το οποίο θα μας κάνει να μιλάμε για ανοσία. Οσο για τον εμβολιασμό του συνόλου του πληθυσμού, αυτό είναι αυτονόητο ότι δεν πρόκειται να συμβεί. Η πρώτη παραλαβή θα αφορά 700.000 εμβόλια, τα οποία αν είναι σε δύο δόσεις, θα επαρκούν για περίπου 350.000 άτομα. Αντιλαμβανόμαστε ότι η κάλυψη του πληθυσμού δεν θα είναι επαρκής», καταλήγει ο έγκριτος καθηγητής Ιατρικής.

Εντός του Νοεμβρίου και του Δεκεμβρίου αναμένονται τα αποτελέσματα των προχωρημένων δοκιμών για άλλα τέσσερα εμβόλια, τα οποία εκτιμάται ότι μπορούν να προστατεύσουν τον ανθρώπινο οργανισμό από τον κορωνοϊό. Εδώ και ένα μήνα στην Κίνα ένα εμβόλιο έχει λάβει

την έγκριση από την κυβέρνηση της χώρας για να δοκιμασθεί σε στρατιώτες, καθώς το κινεζικό εμβόλιο βρίσκεται ήδη στη φάση 3. Προχωρημένες για την παραγωγή εμβολίου θεωρούνται και οι κοινές γερμανοαμερικανικές έρευνες, αλλά και μιας ακόμη μεγάλης φαρμακευτικής εταιρείας στις ΗΠΑ. Οσο για το ρωσικό Sputnik V, Ρώσοι επιστήμονες τονίζουν πως σύντομα τα αποτελέσματα από τη χρήση του θα επιβεβαιώσουν την αποτελεσματικότητά του.

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ του ΕΚΠΑ και καθηγητής Ιατρικής, **Θάνος Δημόπουλος**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Τέσσερα διαφορετικά εμβόλια από τέσσερις διαφορετικούς προμηθευτές διαπραγματεύεται για τις ανάγκες των πολιτών της Ε.Ε. η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με τη μία από αυτές τις εταιρείες, την AstraZeneca, η Κομισιόν έχει υπογράψει συμβόλαιο προαγοράς για 400 εκατομμύρια δόσεις. Με τις άλλες τρεις, τις Johnson & Johnson, Sanofi SKG και Curevac, έχουν ολοκληρωθεί οι διερρευνητικές συνομιλίες, με την πρώτη μάλιστα αναμένεται να ανακοινωθεί συμφωνία προαγοράς για 200 εκατομμύρια δόσεις μέσα στις επόμενες ημέρες.

Τόσο η AstraZeneca όσο και οι Johnson & Johnson και Sanofi ετοιμάζονται να προχωρήσουν σε κλινικές δοκιμές με μεγάλο αριθμό εθελοντών

Η Κομισιόν διαπραγματεύεται με τις εταιρείες αυτές για όλους τους Ευρωπαίους. Αυτό δεν ήταν αυτονόητο τον Ιανουάριο, όταν έγινε σαφές ότι η πανδημία λαμβάνει πολύ ανησυχητικές διαστάσεις. Δεν ήταν επίσης αυτονόητο ότι θα είχαν πρόσβαση στο εμβόλιο όλοι. Ο πρώτος που έθεσε ανοικτά το ζήτημα ότι το εμβόλιο θα πρέπει να είναι «παγκόσμιο δημόσιο αγαθό» και ζήτησε από την Ε.Ε. να αγοράσει τις πατέντες ήταν ο καθηγητής Ηλίας Μόσιαλος από τα τέλη Μαρτίου.

Ο Ηλ. Μόσιαλος ήταν τότε και εξακολουθεί να είναι σε καθημερινή επικοινωνία με τον υπουργό Υγείας Βασίλη Κικίλια. Εκείνη την εποχή ορίστηκε από τον πρωθυπουργό ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στους διεθνείς οργανισμούς υγείας. Στο Μαξίμου και στο υπουργείο Υγείας εκτίμησαν πως η πρόταση Μόσιαλου θα αποκτούσε μεγαλύτερη απήχηση αν είχε πολιτική κάλυψη. Έτσι, με κοινή παρέμβασή τους στη γερμανική εφημερίδα «Frankfurter Allgemeine», στις 6 Απριλίου, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και ο Ηλ. Μόσιαλος ζήτησαν «να προβεί η Ε.Ε. από κοινού στην αγορά αδειών ευρεσιτεχνίας (πατεντών) για νέα εμβόλια και τεστ ταχείας ανίχνευσης». Το ότι ο πρωθυπουργός ασπάζεται απολύτως την ιδέα ότι το εμβόλιο θα πρέπει να είναι δημόσιο αγαθό φαίνεται και από την ανακοίνωση που έκανε την Παρασκευή πως, όποτε και αν έρθει το εμβόλιο στην Ελλάδα, θα διανεμηθεί δωρεάν.

Στην παρέμβαση εκείνη ο Ηλ. Μόσιαλος είχε επισημάνει πως η αμερικανική και η βρετανική κυβέρνηση έχουν ήδη εξασφαλίσει δικαιώματα για εμβόλια και τεστ και ότι υπήρχε κίνδυνος να μείνουν πίσω άλλες χώρες. Η ελληνική κυβέρνηση και ειδικά το υπουργείο Υγείας και ο Β. Κικίλιας είχαν ήδη την εμπειρία από τις μάχες για τη διασφάλιση υγειονομικού υλικού και αναλώσιμων, απαραίτων για την προστασία ασθενών και υγειονομικού προσωπικού. Στην πράξη επρόκειτο για έναν πόλεμο όλων εναντίον όλων, με τις πλούσιες χώρες να βάζουν δυσθεώρητα «καπέλα» στις τιμές και άλλους να κατάρχονται φορτία με μάσκες σε αεροδρόμια όπου γινόταν στάση για ανεφοδιασμό.

Οδη η αλήθεια για το εμβόλιο

Το παρασκήνιο των συμφωνιών που κλείνει η Κομισιόν με τις φαρμακοβιομηχανίες. Οι παρεμβάσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη και του Βασίλη Κικίλια στα ευρωπαϊκά όργανα και ο ρόλος του καθηγητή Ηλία Μόσιαλου. Δέσμευση για δωρεάν διάθεση του εμβολίου από τον πρωθυπουργό

Δεν ήθελαν να δουν κάτι αντίστοιχο στο εμβόλιο και γι' αυτό υιοθέτησαν την πρόταση Μόσιαλου, ώστε να διασφαλιστεί η όσο το δυνατόν ευρύτερη και δικαιοτέρα διανομή του εμβολίου. Αυτή τη θέση η κυβέρνηση την υπερασπίστηκε μέχρι τέλους.

Αίτημα

Στις 4 Μαΐου, ο Κυριάκος Μητσοτάκης επανέλαβε, στο πλαίσιο της διεθνούς τηλεδιάσκεψης Coronavirus Global Response, το αίτημα να κληθεί το εμβόλιο παγκόσμιο δημόσιο αγαθό και τόνισε ότι αυτό θα πρέπει να παραχθεί σε επαρκείς ποσότητες και να είναι διαθέσιμο σε όλο τον πληθυσμό, αρχής γενομένης από τους πιο ευάλωτους, ενώ τάχθηκε κατά της μονοπωλιακής πρόσβασης μιας χώρας ή μιας περιοχής. Στις 7 Μαΐου, σε τηλεδιάσκεψη με τους Ευρωπαίους ομολόγους του, ο Β. Κικίλιας επανέλαβε: «Όλα τα κράτη-μέλη θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ένα ασφαλές εμβόλιο. Εμβόλιο για λίγους δεν είναι εμβόλιο». Οι εξελίξεις είχαν ήδη αρχίσει να προκαλούν ανησυχία, καθώς οι ΗΠΑ, η Βρετανία και άλλες χώρες ήδη προχωρούσαν σε συμφωνίες προαγοράς με τις εταιρείες που είχαν ξεκινήσει την έρευνα για την παραγωγή του εμβολίου. Μάλιστα, η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ φέρεται να προσπάθησε να εξαγοράσει την εταιρεία Curevac για να διασφαλίσει την αποκλειστικότητα. Αυτό υποχρέωσε τη Γερμανία να συμμετάσχει στο μετοχι-

κό κεφάλαιο της εταιρείας με 300 εκατ. ευρώ.

Προς το τέλος Μαΐου, η Κομισιόν αποφάσισε τη συγκρότηση μιας συντονιστικής επιτροπής για το εμβόλιο του κορωνοϊού από τις 27 χώρες, που συνεδριάζει έκτοτε σε εβδομαδιαία βάση και με αντικείμενο τη στρατηγική της Ε.Ε. για το εμβόλιο και τη διανομή του στους πολίτες της Ε.Ε. Την Ελλάδα εκπροσωπεί στην επιτροπή αυτή, τους τρεις μήνες που λειτουργεί, ο υφυπουργός Υγείας Βασίλης Κοντοζαμάνης.

Στις αρχές Ιουνίου, θορυβημένες από τις προαγορές κυρίως των ΗΠΑ, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ολλανδία και η Ιταλία συγκρότησαν μια αγοραστική κοινοπραξία και προσέγγισαν την AstraZeneca με σκοπό την προαγορά 300 εκατομμυρίων δόσεων. Ηδη, όμως, η συντονιστική επιτροπή, που λειτουργούσε υπό την επίτροπο Στέλλα Κυριακίδου και την εποπτεία της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, είχε καταρτίσει ένα σχέδιο δράσης, ώστε η Ε.Ε. να αναλάβει κεντρικά την προαγορά των εμβολίων. Στις συνεδριάσεις της συντονιστικής αντικείμενο ήταν και το πλέον δύσκολο ζήτημα, αυτό της κατανομής των εμβολίων στις χώρες της Ε.Ε. Αυτό που συμφωνήθηκε τελικά είναι ένας αλγόριθμος που λαμβάνει υπόψη τον πληθυσμό αλλά και την ηλικιακή πυραμίδα, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των ευπαθών ομάδων.

Στις 12 Ιουνίου, στο άτυπο συμβούλιο των υπουργών Υγείας που έγινε με τηλεδιάσκεψη από το Ζάγκρεμπ, συμφωνήθηκε αυτό το δύ-

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

σκολο κομμάτι. Πέντε ημέρες αργότερα, η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και η Στ. Κυριακίδου ανακοίνωσαν τη στρατηγική της Κομισιόν για το εμβόλιο. Η Επιτροπή πήρε την απόφαση να προχωρήσει κεντρικά σε συμβόλαια προαγοράς με τους παρασκευαστές, αναλαμβάνοντας και σε μεγάλο βαθμό το ρίσκο να χρηματοδοτήσει την έρευνα για το εμβόλιο. Μέσω της στρατηγικής αυτής, η Επιτροπή θα συνάπτει συμφωνίες με μεμονωμένους παραγωγούς εμβολίων εξ ονόματος των κρατών-μελών. Ως αντάλλαγμα για το δικαίωμα αγοράς συγκεκριμένου αριθμού δόσεων εμβολίου σε καθορισμένο χρονοδιάγραμμα και τιμή, μέρος του αρχικού κόστους που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί εμβολίων θα χρηματοδοτηθεί από το Μέσο Στήριξης Εκτακτης Ανάγκης (ESI). Οι αρμόδιες για τον προϋπολογισμό Αρχές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έχουν διαθέσει 2,7 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του ESI.

Την περασμένη Τρίτη η Ελλάδα έμαθε για πρώτη φορά ότι επίκειται ο εφοδιασμός με εμβόλιο, καθώς ο Β. Κικίλιας ανακοίνωσε ότι 3.000.000 δόσεις από το εμβόλιο για τον κορωνοϊό που θα παρασκευάσει η εταιρεία AstraZeneca θα ξεκινήσουν να διατίθενται στη χώρα μας προς το τέλος Δεκεμβρίου. Τέσσερις ημέρες νωρίτερα, την Παρασκευή 14 Αυγού-

κατανομή

Η κατανομή των εμβολίων στις χώρες της Ε.Ε. θα προκύψει από έναν αλγόριθμο, ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη τον πληθυσμό αλλά και την ηλικιακή πυραμίδα, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των ευπαθών ομάδων

στου, η πρόεδρος της Κομισιόν είχε ανακοινώσει τη σύναψη συμφωνίας προαγοράς 300 εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου της AstraZeneca, με την επιλογή αγοράς 100 εκατομμυρίων περισσότερων δόσεων για λογαριασμό των κρατών-μελών της Ε.Ε. Ο Β. Κικίλιας είχε ενημερωθεί για τις λεπτομέρειες του συμβολαίου προαγοράς (advanced purchase agreement) και για την πορεία της έρευνας.

Το συμβόλαιο αυτό δεν θα είναι το μόνο. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «R», η Κομισιόν πρόκειται να ανακοινώσει μέσα στις επόμενες ημέρες το επόμενο συμβόλαιο προαγοράς με τη Johnson & Johnson για την προαγορά 200 εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου που παρασκευάζουν. Τόσο η AstraZeneca όσο και η Johnson & Johnson και η Sanofi έχουν ολοκληρώσει την τρίτη φάση της έρευνας (έχουν διαπιστώσει δηλαδή ότι το εμβόλιο έχει την απαιτούμενη επίδραση) και ετοιμάζονται για την τέταρτη, δηλαδή για τις κλινικές δοκιμές σε μεγάλο αριθμό ατόμων (τουλάχιστον 30.000). Η AstraZeneca, μάλιστα, ήδη την έχει ξεκινήσει στις ΗΠΑ.

Επιβεβαίωση

Το ορόσημο του Δεκεμβρίου προκύπτει από τα χρονοδιαγράμματα της προαγοράς για την παράδοση των 300 εκατομμυρίων δόσεων, αν βεβαιώσιν οι κλινικές δοκιμές είναι επιτυχείς. Καλώς εκόντων των πραγμάτων, η Ελλάδα θα παραλάβει από τις 21 Δεκεμβρίου και έως το τέλος Ιανουαρίου τις πρώτες 700.000 δόσεις και τη συνολική ποσότητα που της αναλογεί από το συγκεκριμένο συμβόλαιο σε συνολικά επτά τμηματικές παραδόσεις έως τον Ιούνιο του 2021. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης ουσιαστικά επιβεβαίωσε τις προβλέψεις του υπουργού του και ανακοίνωσε ότι η Ελλάδα θα συμμετάσχει με το οικονομικό κόστος που της αναλογεί στο συμβόλαιο προαγοράς με την AstraZeneca, το οποίο ανέρχεται σε περίπου 6 εκατομμύρια ευρώ.

Αυτές οι 3.000.000 δόσεις, που προορίζονται για την Ελλάδα αρκούν για να εμβολιάσουν 1,5 εκατομμύριο πολίτες, ενώ θεωρείται πολύ πιθανό ότι θα χρειαστούν δύο δόσεις για να επιτευχθεί η ανοσία. Όπως ανακοίνωσε ο Β. Κικίλιας, θα χορηγηθούν κατά προτεραιότητα στο νοσηλευτικό προσωπικό και στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Β. Κικίλιας τόνισε ότι τα εμβόλια θα χορηγηθούν κατά προτεραιότητα στο νοσηλευτικό προσωπικό και στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό

Μέτρα μέχρι
τα... Χριστούγεννα

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ δύσκολοι μήνες με ακόμα περισσότερα κρούσματα της νόσου COVID-19, εκτιμούν οι ειδικοί, οι οποίοι επιστούν την προσοχή σε όσους επιστρέφουν από τις διακοπές

Σε μια άποψη που προμηνύει την παράταση της ανησυχίας που επικρατεί σε υγειονομικό αλλά και οικονομικό επίπεδο συγκλίνουν οι επιστήμονες. Σύμφωνα με την επικρατούσα εκτίμηση, ο κορωνοϊός θα παραμείνει ενεργός τουλάχιστον μέχρι την περίοδο των Χριστουγέννων, απαιτώντας κατά πάσα βεβαιότητα τη διατήρηση των περιοριστικών μέτρων κατά τους προσεχείς μήνες.

«Η απότομη αύξηση των κρουσμάτων τις τελευταίες ημέρες κάνει δυσχερές το έργο της ικνηλάτησης αλλά και της περιχαράκωσης της εξάπλωσης. Είναι σίγουρο ότι και κατά τους επόμενους μήνες θα ζήσουμε σίγουρα με μέτρα περιορισμού, που άλλοτε θα χαλαρώνουν, άλλοτε θα γίνονται πιο αυστηρά. Το φθινόπωρο θα είναι δύσκολο, με ακόμη πιο πολλά κρούσματα», εκτιμά ο καθηγητής Ιατρικής του ΕΚΠΑ Γιάννης Τούντας.

«Αυτή τη στιγμή είμαστε ήδη στο δεύτερο επιδημικό κύμα. Πρέπει, λοιπόν, τώρα και πολύ έγκαιρα να ελέγξουμε αυτή την έξαρση. Κι αυτό διότι το φθινόπωρο θα είναι μια πιο δύσκολη περίοδος, γιατί μιλάμε για συγκεντρώσεις ανθρώπων σε κλειστούς χώρους. Εννοείται ότι αυτός ο ιός έχει όλα τα χαρακτηριστικά που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μπορεί να μείνει ενεργός μέχρι την περίοδο του Δεκεμβρίου ή του Ιανουαρίου», επισημαίνει ο καθηγητής Μικροβιολογίας Αθανάσιος Τσακρής.

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το 40% των φορέων δεν εμφανίζει

οποιοδήποτε σύμπτωμα. Μέρος από αυτούς τους ασυμπτωματικούς φορείς θα μεταδώσουν τον ιό σε άλλους, οι οποίοι θα είναι περισσότερο ευάλωτοι», τονίζει από την πλευρά του ο Γιώργος Σαρόγλου, ομότιμος καθηγητής Παθολογίας και Λοιμωξιολογίας, εξηγώντας με αυτόν τον τρόπο ότι υπάρχουν όλες οι συνθήκες για τη διατήρηση των σημερινών ρυθμών εξάπλωσης. «Δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή να κάνουμε ασφαλή πρόβλεψη για το πώς θα πάει ο ιός τους επόμενους μήνες. Το μόνο που γνωρίζουμε είναι ότι πρέπει να εφαρμόσουμε τα μέτρα. Μόνο από την εξέλιξη του αριθμού των κρουσμάτων θα μπορέσουμε να δούμε πόσο θα παραταθούν τα μέτρα. Σε περίπτωση μεγάλης αύξησης, υπάρχει πάντα και το έσχατο μέτρο, δηλαδή τα προηγούμενα όπλα κατά της πανδημίας», τονίζει το μέλος της επιτροπής εμπειρογνομώνων του υπουργείου Υγείας.

Υποπα συμπτώματα

Γι' αυτούς τους λόγους, οι ειδικοί αναφέρουν ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή από τους ανθρώπους που επιστρέφουν αυτές τις ημέρες από τις διακοπές τους, εστιάζοντας στην πιθανή εκδήλωση ακόμα και των παραμικρών συμπτωμάτων του κορωνοϊού. «Η απώλεια όσφρησης είναι ένα σύμπτωμα που δεν έχει τονιστεί μέχρι σήμερα. Πρέπει να δώσουμε μεγάλη σημασία στην απώλεια ή στην ελάττωση της όσφρησης, καθώς αποτελεί ένα από τα πιο συχνά συμπτώματα μεταξύ των φορέων του ιού. Όμως, ακόμα και μια απλή φαρυγγαλγία είναι αρκετή για να μας προκαλέσει υποψίες», λέει ο Χρήστος Χατζηχριστοδούλου, καθηγητής Υγιεινής και Επιδημιολογίας.

«Στόχος μας η

Μέλη της επιτροπής των ειδικών του υπουργείου Υγείας υπεραμύνονται της απόφασής τους για την έναρξη της σχολικής χρονιάς και αναλύουν τα μέτρα που πρέπει να λάβουν οι γονείς για να εμποδιστεί περαιτέρω διασπορά του ιού

Του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ
a.kontis@realnews.gr

Προσοχή στις επαφές με τους ηλικιωμένους, αποφυγή κάθε συγχρωτισμού, τήρηση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης, αλλά και εκτεταμένη χρήση της μάσκας συνιστούν οι ειδικοί επιστήμονες που συγκροτούν την επιτροπή του υπουργείου Υγείας, η οποία εισηγήθηκε ομόφωνα το άνοιγμα των σχολείων. Μιλώντας στη Realnews, οι καθηγητές τονίζουν ότι ο βασικός παράγοντας που οδήγησε στη λήψη της απόφασης για την κανονική έναρξη της σχολικής χρονιάς στις 7 Σεπτεμβρίου είναι οι δεινές συνέπειες που θα είχε το αντίθετο στη μαθησιακή, κοινωνική αλλά και υγειονομική κατάσταση των μαθητών. «Στόχος μας είναι να βοηθήσουμε τα παιδιά, προστατεύοντάς τα από τον κορωνοϊό, αλλά και από τα ψυχολογικά και τα υπόλοιπα προβλήματα που δύναται να τους προκληθούν με την αποχή τους από το σχολείο και τις δραστηριότητές τους. Ετσι, εκτός απροόπτου, τα σχολεία πρέπει να ανοίξουν κανονικά. Όταν λέμε κανονικά, εννοούμε ότι θα υπάρχουν μικρές τροποποιήσεις στον τρόπο με τον οποίο λειτουργήσαν τον περασμένο Ιούνιο», δηλώνει ο Γιώργος Σαρόγλου, ομότιμος καθηγητής Παθολογίας και Λοιμωξιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της επιτροπής εμπειρογνομώνων του υπουργείου Υγείας. «Μετά από αυτό που συνέβη την περασμένη άνοιξη, υπάρχει μια διακεκομμένη γραμμή και στη μάθηση και στην κοινωνικοποίηση των παιδιών, κάτι που καθιστά αναγκαίο το άνοιγμα των σχολείων. Ας είμαστε αισιόδοξοι, διότι τα παιδιά μεταβολίζουν ευκολότερα τις αλλαγές σε σχέση με τους ενήλικους και μπορούν να προσαρμοστούν πολύ εύκολα στη χρήση μάσκας», προσθέτει ο Αθανάσιος Τσακρής, καθηγητής Μικροβιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και επίσης μέλος της επιτροπής.

Ασφαλής επιστροφή

Τα ακριβή και λεπτομερή μέτρα που θα οδηγήσουν στην ασφαλή επιστροφή των μαθητών στα θρανία θα ανακοινωθούν αύριο, Δευτέρα, από την υπουργό Παιδείας Νίκη Κεραμέως. Οι ειδικοί, ωστόσο, έχουν ήδη καταθέσει τις προτάσεις τους. «Τα σχολεία είναι μέρος της κοινωνίας μας, άρα θα πρέπει να επικρατήσει και σε αυτά η ίδια λογική. Εφόσον έχουμε τη χρήση της μάσκας, βεβαίως και δεν είμαι αντίθετος στο άνοιγμα των σχολείων, κανονικά», δηλώνει ένα ακόμη μέλος της επιτροπής του υπουργείου Υγείας, ο Χρήστος Χατζηχριστοδούλου, καθηγητής Υγιεινής και Επιδημιολογίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. «Τα μέτρα αυτά είναι αναγκαστικά, διότι ο ιός θα συνεχίσει να κυκλοφορεί, έστω και ήπια. Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το καταλάβουμε. Στόχος σε αυτό το σημείο είναι να μειώσουμε τη διάδοση. Από τη στιγμή, λοιπόν, που

Γιώργος Σαρόγλου

«Στόχος μας είναι να προστατέψουμε τα παιδιά από τον κορωνοϊό, αλλά και από τα ψυχολογικά και τα υπόλοιπα προβλήματα που δύναται να τους προκληθούν με την αποχή τους από το σχολείο»

Αθανάσιος Τσακρής

«Ας είμαστε αισιόδοξοι. Τα παιδιά μεταβολίζουν ευκολότερα τις αλλαγές σε σχέση με τους ενήλικους και μπορούν να προσαρμοστούν πολύ εύκολα στη χρήση μάσκας»

Χρήστος Χατζηχριστοδούλου

«Τα μέτρα αυτά είναι αναγκαστικά, διότι ο ιός θα συνεχίσει να κυκλοφορεί, έστω και ήπια. Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να το καταλάβουμε»

Γιάννης Τούντας

«Όλα εξαρτώνται από το αν θα έχει ελεγχθεί αυτή η νέα έξαρση του κορωνοϊού ή αν οδεύουμε σε μια πιο επικίνδυνη κατάσταση»

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

προστασία των μαθητών»

θα βγαίνουμε από το σπίτι όλοι μας, έτσι και οι μαθητές θα πρέπει να έχουμε μαζί μας τη μάσκα μας», επισημαίνει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η μάσκα, όμως, δεν είναι το μοναδικό μέτρο για την προστασία των παιδιών και των οικογενειών τους από τον κορωνοϊό. «Οι γονείς θα πρέπει να ελέγχουν την εμφάνιση οποιωνδήποτε συμπτωμάτων από τα παιδιά τους, ώστε -με το παραμικρό σύμπτωμα- τα παιδιά να περιορίζουν τις επαφές τους», επισημαίνει ο καθηγητής Μικροβιολογίας Αθ. Τσακρής. «Παράλληλα, θα

πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη προσοχή για τους ηλικιωμένους, ώστε να περιορίζονται οι επαφές των μαθητών μαζί τους. Στα σχολεία επίσης θα πρέπει να ληφθούν και συμπληρωματικά μέτρα, όπως ο αερισμός και ο καθαρισμός των χώρων ή ακόμα και να μην αλλάζουν πολλές αίθουσες τα παιδιά», προσθέτει ο Αθ. Τσακρής.

Πέραν τούτων, οι ειδικοί δεν παραλείπουν να υπενθυμίσουν ότι η μάσκα αποτελεί ένα συνοδευτικό μέτρο ανάσχεσης της πανδημίας. Το βασικό μέτρο δεν είναι άλλο από την τήρηση των κοινωνικών αποστάσεων. «Η μάσκα είναι μόνο

μια μορφή προστασίας, η οποία στην πραγματικότητα λειτουργεί ως αρωγός στην τήρηση της απόστασης. Το βασικό μέτρο προστασίας, λοιπόν, είναι οι αποστάσεις. Η μάσκα συνιστάται όταν δεν μπορούμε να κρατήσουμε τις αποστάσεις, όπως είναι δεδομένο ότι μπορεί να γίνει μεταξύ των μαθητών ενός σχολείου. Το βασικό είναι να διδάξουμε στα παιδιά ότι πρέπει αυτή την περίοδο να αποφεύγονται η συνάθροιση και ο συνωστισμός, ακόμα και εντός σχολείου», αναφέρει ο Γιώργος Σαρόγλου.

Την ίδια στιγμή, διακεκριμένοι επιστήμονες που

δεν είναι μέλη της επιτροπής εμπειρογνομώνων του υπουργείου Υγείας υπερτονίζουν την αναγκαιότητα επανεξέτασης των μέτρων για το άνοιγμα των σχολείων. «Πρέπει στην περίοδο κοντά στο τέλος του Αυγούστου και στις αρχές του Σεπτεμβρίου να δούμε ξανά το θέμα των σχολείων, σε συνάρτηση με το σημείο στο οποίο θα βρισκόμαστε τις επόμενες 10 ή 15 ημέρες», λέει ο Γιάνης Τούντας, καθηγητής Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. «Είναι εκείνη η περίοδος που θα πρέπει να αποφασιστεί αν χρειάζεται να πάμε σε μια αναβολή λίγων ημερών για το άνοιγμα ή αν θα μιλάμε για έναρξη της σχολικής χρονιάς με χρήση μάσκας. Όλα εξαρτώνται από το αν θα έχει ελεγχθεί αυτή η νέα έξαρση του κορωνοϊού ή αν οδεύουμε σε μια πιο επικίνδυνη κατάσταση», προσθέτει ο καθηγητής της Ιατρικής, εξηγώντας τον αντίκτυπο που έχει η λειτουργία των σχολείων στην εξέλιξη των κρουσμάτων της COVID-19. «Το ζήτημα των σχολείων είναι ιδιαίτερα κρίσιμο. Όταν έκλεισαν τα σχολεία τον περασμένο Μάρτιο, η μετάδοση του ιού υπολογίζεται ότι μειώθηκε κατά 50%. Από την άλλη, βέβαια, το κλείσιμο των σχολείων έχει πολύ σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, άρα είναι σαφές ότι θα πρέπει όλα τα δεδομένα να ληφθούν υπόψη», επισημαίνει ο Γ. Τούντας.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΙΑΔΗΜΑ**
g.siadimas@realnews.gr

Για τη Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου ετοιμάζονται μαθητές, καθηγητές και δάσκαλοι για το πρώτο κουδούνι της νέας σχολικής χρονιάς. Βέβαια, οι συνθήκες θα είναι τελείως διαφορετικές λόγω του κορωνοϊού, ενώ βούληση της κυβέρνησης είναι να λειτουργήσουν τα σχολεία με όλους τους μαθητές στις τάξεις, χωρίς εκ περιτροπής διδασκαλία, αφού τα σημαντικά επιδημιολογικά στοιχεία το επιτρέπουν.

Μάλιστα, στη σύσκεψη της Παρασκευής για τον κορωνοϊό, ο **Κυριάκος Μητσοτάκης**, αναφερόμενος στο ζήτημα των σχολείων, τόνισε τα εξής: «Όλες οι χώρες του κόσμου ανοίγουν και πάλι τα σχολεία τους. Αυτή είναι και η ομόφωνη εισήγηση της επιστημονικής επιτροπής και με αυτή συντάσσεται και η ελληνική κυβέρνηση. Τα σχολεία θα ανοίξουν λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πρόνοιες που μας εισηγούνται οι ειδικοί, έτσι ώστε να μειώσουμε στο ελάχιστο τη διασπορά του ιού. Μία από αυτές τις προβλέψεις είναι και η υποχρεωτική χρήση μάσκας στις τάξεις για όλα τα παιδιά, ξεκινώντας από το νηπιαγωγείο και καταλήγοντας στην τελευταία τάξη του λυκείου. Η ελληνική κυβέρνηση θα αναλάβει να διαθέσει δωρεάν μάσκες σε όλα τα παιδιά και σε όλους τους εκπαιδευτικούς». Παράλληλα, ο πρωθυπουργός κάλεσε σύσσωμο τον πολιτικό κόσμο να λάβει επίσημα και υπεύθυνα θέση όσον αφορά τις κεντρικές επιλογές που έχει κάνει η κυβέρνηση σε συνεννόηση με τους εμπειρογνώμονες για την έγκαιρη επαναλειτουργία των σχολείων, την υποχρεωτική χρήση μάσκας και άλλα μέτρα που αποσκοπούν στην προφύλαξη του κοινού.

Ηδη το υπουργείο Παιδείας και η **Νίκη Κεραμέως** έχουν ολοκληρώσει τον σχεδιασμό για την έναρξη του σχολικού έτους με βάση τις εισηγήσεις των λοιμωξιολόγων και της ειδικής υγειονομικής ομάδας.

Το απόγευμα της Δευτέρας, μάλιστα, η υπουργός Παιδείας προγραμματίζει να κάνει τις ανακοινώσεις για το πώς θα λειτουργήσουν τα σχολεία, δίνοντας όλο το πλαίσιο.

Συγκεκριμένα, φαίνεται πως έχουν «κλειδώσει» τα εξής:

Οι τελικές αποφάσεις για το πρώτο κουδούνι

Ποια μέτρα έχουν «κλειδώσει» από το υπουργείο Παιδείας για τον τρόπο οργάνωσης της νέας σχολικής χρονιάς

1 Οι μαθητές όλων των βαθμίδων -ακόμα και των νηπιαγωγείων- θα φορούν υποχρεωτικά μάσκες, όπως και οι εκπαιδευτικοί, μέσα στις αίθουσες κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Όσον αφορά τα διαλείμματα, οι μαθητές δεν θα είναι υποχρεωμένοι να φορούν μάσκες, σε αντίθεση με τους καθηγητές και τους δασκάλους. Πάντως, αν υπάρξει συνωστισμός, για παράδειγμα λόγω μιας εκδήλωσης, θα πρέπει να τις φορούν. Να σημειωθεί ότι, όπως αποκάλυψε την Παρασκευή ο υπουργός Εσωτερικών **Τάκης Θεοδωρικάκος**, η κυβέρνηση θα καλύψει τις ανάγκες όλων των μαθητών και των εκπαιδευτικών για μάσκες μέσω των δήμων.

2 Τα διαλείμματα δεν θα είναι ενιαία για όλες τις τάξεις. Θα υπάρχει διαχωρισμός, δηλαδή τα παιδιά θα βγαίνουν σε διαφορετικές ώρες για να μη δημιουργούνται συνθήκες συνωστισμού.

3 Οι απουσίες δεν θα δικαιολογούνται, αυστηροποιείται το πλαίσιο. Μόνο όποιο παιδί παρουσιάζει κάποιο πρόβλημα υγείας ή έχει κάποιο συγγενικό του πρόσωπο στο σπίτι που ανήκει σε ευπαθή ομάδα θα μπορεί να δικαιολογήσει τις απουσίες.

4 Κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων αλλά και μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων θα υπάρχει απολύμανση και καθαριότητα στις αίθουσες και στους γύρω χώρους. Την καθαριότητα θα αναλάβουν οι δήμοι και οι περιφέρειες.

Τηλεκπαίδευση

Πάντως, την ίδια ώρα, το υπουργείο Παιδείας έχει ήδη επεξεργαστεί όλα τα σενάρια, σε συνάρτηση πάντα με την εξέλιξη της πανδημίας. Εάν υπάρξει κάποιο κρούσμα ή αν χρειαστεί να κλείσει μια τάξη ή ακόμα και ένα σχολείο λόγω κορωνοϊού, θα ενεργοποιηθεί η τηλεκπαίδευση. Δηλαδή το πλαίσιο της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, όπως είχε γίνει και τον περασμένο Μάρτιο, όταν η κυβέρνηση είχε προχωρήσει σε γενικό lockdown. Παράλληλα, εάν οι δείκτες των κρουσμάτων αυξηθούν, υπάρχει και το σύστημα της εκ περιτροπής διδασκαλίας, όπως έγινε και πριν ολοκληρωθεί η περσινή σχολική χρονιά. Δηλαδή μια ημέρα η μισή τάξη να πηγαίνει στο σχολείο και η υπόλοιπη να διδάσκεται μέσω τηλεδιάσκεψης και εναλλάξ.

Σε κάθε περίπτωση, το υπουργείο Παιδείας θα προσαρμόζεται σε όλα τα επιδημιολογικά δεδομένα και στις εισηγήσεις των ειδικών, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία μαθητών και εκπαιδευτικών.

η άποψη του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΥΡΟΥ***

*Διευθύνωντας συμβούλου της MRB Hellas

Ο κύκλος μιας νέας αρχής

Η **ΑΡΧΙΚΗ** απόλυτη επιτυχία της κυβέρνησης στο θέμα της προστασίας των πολιτών από τον κορωνοϊό δημιουργήσε ελπίδα διασφάλισης μεγάλου μέρους των τουριστικών εσόδων για το 2020 μέσα από τη χαλάρωση των ασφυκτικών μέτρων. Η χαλάρωση, όμως, των μέτρων έκλεισε και το μάτι στους Έλληνες πολίτες ότι η ζωή επανέρχεται. Ωστόσο, αφενός τα έσοδα από τον τουρισμό δεν πλησιάζουν ούτε κατά διάνοια τα περσινά και αφετέρου ο κορωνοϊός ξανακτύπησε ύπουλα το εσωτερικό της χώρας. Το παραπάνω αναγκάζει την κυβέρνηση να ξαναρχίσει από την αρχή α) την προστασία της ζωής των πολιτών και β) την προστασία της εύρυθμης λειτουργίας της χώρας και του κύκλου δραστηριοποίησης της εσωτερικής αγοράς.

Αυτό απαιτεί α) αυστηρά πρωτόκολλα επιστροφής του εσωτερικού τουρισμού που θα ζορίσουν ανθρώπους και μέσα μαζικής μεταφοράς, β) επανάληψη της τηλεργασίας που αφήσαμε πίσω με ανάμεικτα συναισθήματα βολέματος αλλά και φόβων απώλειας θέσεων εργασίας, γ) την αυστηρή χρήση της μάσκας που, μετά την ταλαιπωρία της περασμένης άνοιξης λόγω αντιπράσεων προς την αναγκαιότητά της, θα ρίξει λάδι στη φωτιά των «αντιστασιακών» εναντίον της και δ) τη μεταφορά του επικοινωνιακού πεδίου στην αρένα της λειτουργίας των ήδη πολεμένων σχολείων.

Θα κατορθώσει, άραγε, η κυβέρνηση να ελέγξει τον κορωνοϊό και τα απόνερά του, με στόχο την επανεκκίνηση πλέον της εσωτερικής αγοράς;

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πώς θα ανοίξουν τα σχολεία στον κόσμο

Της **ΤΖΕΝΗΣ ΚΡΙΘΑΡΑ**
tz.krithara@realnews.gr

Την ώρα που η πανδημία του κορωνοϊού επελαύνει στο μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη, η νέα σχολική χρονιά πλησιάζει και οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο αναζητούν τρόπους να ανοίξουν με ασφάλεια τα σχολεία, σε μια προσπάθεια επιστροφής στην κανονικότητα.

🌐 Ευρώπη

Στην Ιταλία, που επλήγη από την πανδημία όσο λίγες χώρες στον κόσμο, τα σχολεία θα ανοίξουν στις 14 Σεπτεμβρίου. Η υπουργός Παιδείας **Λουτσία Ατσολίνα** ανακοίνωσε ότι θα μειωθεί ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη και ότι για την ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων το υπουργείο Παιδείας θα αξιοποιήσει 3.000 σχολικά κτίρια που δεν χρησιμοποιούνταν μέχρι πρότινος, ενώ θα γίνουν 50.000 προσλήψεις αναπληρωτών εκπαιδευτικών. Παράλληλα, οι ιταλικές Αρχές θα υποβάλουν σε τεστ το σύνολο του προσωπικού των σχολείων και θα προμηθεύσουν με προστατευτικές μάσκες τους διδάσκοντες και τους μαθητές.

Στην Ισπανία, η κεντρική κυβέρνηση της Μαδρίτης προκρίνει ως ημερομηνία επαναλειτουργίας των σχολείων την 7η Σεπτεμβρίου. Οι μα-

θητές υποχρεούνται να τηρούν τις απαραίτητες αποστάσεις και γι' αυτό θα αξιοποιηθούν ως χώροι διδασκαλίας βιβλιοθήκες, αίθουσες γυμναστικής και χώροι εστίασης μαθητών. Αναμένεται να γίνουν περίπου 6.000 προσλήψεις εκπαιδευτικών.

Στη Γαλλία, τα σχολεία θα ανοίξουν την 1η Σεπτεμβρίου, με εξαίρεση τις περιοχές που αποτελούν «ζώνες έντονης μετάδοσης του ιού», όπως το Παρίσι και η Μασσαλία. Η χρήση μάσκας θα είναι υποχρεωτική για εκπαιδευτικούς και μαθητές άνω των 11 ετών τόσο σε εσωτερικούς, όσο και σε εξωτερικούς χώρους. Τα σχολεία υποχρεούνται να παρέχουν μάσκες για τους καθηγητές, αλλά οι μαθητές θα πρέπει να τις προμηθεύονται μόνοι τους.

Στη Γερμανία, αποφασίστηκε πως κάθε κρατίδιο θα ανοίξει τα σχολεία του σε διαφορετική ημερομηνία. Η χρήση της μάσκας δεν είναι υποχρεωτική για δασκάλους και μαθητές, όμως απαγορεύονται οι χειραψίες και οι εναγκαλισμοί και πρέπει να τηρούνται οι αποστάσεις...

Στη Βρετανία, το άνοιγμα των σχολείων έχει προκαλέσει μεγάλη πολιτική και κοινωνική σύγκρουση. Γονείς και δάσκαλοι επιμένουν πως ο εκπαιδευτικός μηχανισμός δεν είναι έτοιμος για μια τέτοια κίνηση, ωστόσο ο πρωθυπουργός **Μπόρις Τζόνσον** χαρακτηρίζει την επαναλειτουργία των σχολείων εθνική προτεραιότητα.

🇺🇸 ΗΠΑ

Οι ΗΠΑ προκήρυσαν ήδη στην επαναλειτουργία πολλών σχολείων και πανεπιστημίων, ενώ τα υπόλοιπα είναι προγραμματισμένο να ανοίξουν στις αρχές Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, η αμφιλεγόμενη απόφαση της κυβέρνησης **Τραμπ** φαίνεται πως συναντά σθεναρές αντιδράσεις από γονείς, δασκάλους και καθηγητές. Η εμφάνιση εκατοντάδων κρουσμάτων κορωνοϊού ανάγκασε πολλά εκπαιδευτικά ιδρύματα να εγκαταλείψουν την ιδέα της φυσικής παρουσίας των μαθητών. Είναι ενδεικτικό πως μόνο στη Βόρεια Καρολίνα η επαναλειτουργία των πανεπιστημίων με φυσική παρουσία των φοιτητών αύξησε τα κρούσματα κορωνοϊού στους φοιτητές από το 2,8% στο 13,6% μέσα σε δύο εβδομάδες.

🇦🇸 Ασία

Στις περισσότερες χώρες της Ασίας, τα σχολεία έχουν ήδη ανοίξει. Στην Κίνα, που αποτέλεσε το επίκεντρο της παγκόσμιας πανδημίας, τα παιδιά φορούν υποχρεωτικά την προστατευτική μάσκα τους σε όλους τους χώρους του σχολείου, πλένουν σχολαστικά τα χέρια τους και έχουν ένα αντισηπτικό πάνω στο θρανίο τους. Στην Ταϊλάνδη τα πράγματα είναι πιο αυστηρά. Τα θρανία χωρίζονται με πλαστικά παραβάν, η χρήση της μάσκας είναι υποχρεωτική για όλους και σε όλους τους χώρους, ενώ έξω από κάθε τάξη υπάρχουν βρύσες με σαπούνι και θερμόμετρα.

